

Péntekné Simon Edina

Női nadrág alapszerkesztése,
modellezése, szabásminta készítése
és szériázása

A követelménymodul megnevezése:

Gyártmányfejlesztés és gyártáselőkészítés a ruhaiparban

A követelménymodul száma: 1299-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SzT-021-50

NŐI NADRÁG ALAPSZERKESZTÉSE, MODELLEZÉSE, SZABÁSMINTA KÉSZÍTÉSE ÉS SZÉRIÁZÁSA

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Egy ruhaipari vállalkozás gyártás-előkészítő laborjában, lévő csoportban dolgozik. A gyártás-előkészítési feladatok műveletei más-más dolgozóhoz tartoznak. Feladatuk a soron következő megrendelés szerkesztési, modellezési, szériázási műveleteinek szakszerű előkészítése, mely egy farmerből készülő klasszikus női nadrág. Miután a megrendelést megkapták, a megrendelővel való egyeztetés és dokumentumok átvétele után a csoportmegbeszélés következik, ahol megbeszélik a feladatokat és az időbeni ütemezést, és a felelőst.

A laborban GERBER ACCUMARK számítógépes gyártás-előkészítő rendszeren történik bizonyos műveletek elvégzése:

- Digitalizálás
- Szabásminta szériázás
- Felfektetési rajz tervezése
- Terítékrajz készítés

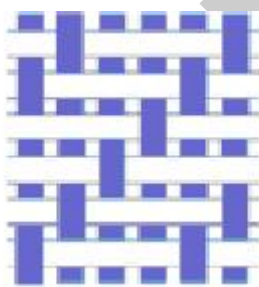
A szerkesztés, modellezés, szabásminta készítés számítógépes feldolgozása még fejlesztés hiányában nem megoldott a vállalkozásban.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. A FARMER A VILÁGBAN

Mára a farmernadrág teljesen elfogadott viseletté vált, de jelentős mértékben át is alakult. Mind anyagában, mind formai kivitelezésében sokféle változatával találkozunk, ma már messze nem csak a hagyományos farmerszövetből készül, hanem annak korszerűsített változataiból is (pl. elasztánfonallal vagy nagy rugalmasságú, terjedelmesített poliamidfonallal rugalmassá tett változatban), és nem is mindig a klasszikus kék színben. Viselik nők, férfiak és gyermekek, minden korosztály. Napjainkban a világon évente mintegy két és fél milliárd méter farmeranyagot dolgoznak fel. A legnagyobb gyártó kapacitás Kínában van (mintegy 6000 gyártó cég), a kínai farmerruházat exportja meghaladja a világ össztermelésének 50%-át. Az Európai Unió a legtöbb farmernadrágot Indiából, Bangladesből és Törökországból importálja.

1. A farmergyártás technológiája, gyártása

1. ábra A farmerszövet szerkezete(3/1 sávoly)

A hagyományos farmerszövet (denim) pamutszövet, fehér vetülék- és indigókékre színezett láncfonalakkból, sávolykötésben készül.

A fonal színezését kezdetben természetes indigóval végezték, később azonban áttértek a mesterséges úton előállított (szintetikus) indigószínezék használatára.

2. ábra Indigókék farmerszövet

A farmerszöveteknek mára különféle felhasználási célokra sokféle fajtáját fejlesztették ki.

Farmerszövetek és alkalmazási területeik

Kategória	Területi sűrűség g/m ²	Felhasználási terület
Vékony, nagyon könnyű farmerszövet	150–250	Ingek, nyári szoknyák, nadrágok öltözék kiegészítők
Könnyű farmerszövet	270–325	Nyári gyermekruhák
Könnyű, nyári farmerszövet	340–390	Nyári női ruhák
Szokványos farmerszövet	400–500	Férfinadrágok, női nadrágok, dzsekik, kabátok
Nehéz farmerszövet	≥ 500	Nehéz téli viselethez, rusztikus modellekhez, munkásruhákhoz

A ma gyártott farmerszövetek megtartották ugyan a hagyományos konstrukciót, de nyersanyag-összetételükben, kikészítésükben és színeikben is sokkal nagyobb változatosságot képviselnek. Egyes gyártók a szövet kötémódját is módosítják, azaz eltérnek a hagyományos egyszerű 3/1-es sávolykötéstől, ezáltal tartósabb, vagy más karakterű szövetet állítanak elő. Megjelentek a vízálló, teflonnal vagy szilikonnal kezelt farmerszövetek téli sportruházati cikkekhez, a hagyományos pamutot egyes típusoknál (ingek, blúzok, könnyű szoknyák és ruhák célját szolgáló farmerszövetek esetében) felváltotta a modál- vagy a lycell-szál. Újabban megjelent a „biofarmer” is, amelyet úgy hirdetnek, mint amit 100%-ban biopamutból gyártanak, a színezése is környezetbarát színezékekkel történik, kókuszdióhéjból készült gombok vannak rajta és hiányoznak róla a fémszegecsek, mert a gombokból és szegecsekből kioldódó nikkal allergiás kontakt dermatitist okozhat. A nagyon testre simuló nadrágok készítésére szolgáló farmerszövetekben rugalmas terjedelmesítésű poliamidfonalat vagy elasztánfonalat is beszönek, a túl szoros farmernadrág viselése azonban egészségtelen lehet. Jellemző kikészítési eljárás az ún. kőmosás, amelynél a szövet kikészítési folyamatába beillesztett enzimes mosás során a kifejezetten e célra szerkesztett mosógépbe horzsakő-darabokat tesznek, amelyek egyenetlenül koptatják a szövet felületét. A vegyi gyárak azonban kidolgoztak olyan színezékeket is, amelyek valódi horzsakővel történő kezelés nélkül is – jelentős költségmegtakarítást eredményezve – hasonló esztétikai hatást eredményeznek a szöveten. Ezekon kívül számos egyéb felületmódosító kikészítési eljárást is alkalmaznak, aszerint, hogy a mindenkor divat milyen hatásokat igényel.

2. Konfekcionálás, kikészítés

A farmernadrágok konfekcionálása (szabása és varrása) lényegében a szokásos konfekcionálási műveletekkel történik.

Vannak azonban a farmernadrágokon speciális – a szokványos nadrágoktól eltérő – megoldások, amelyekhez a varrógépgyárak célgépeket fejlesztettek ki. Egy farmernadrág alkatrészeinek egy részét – sok esetben automata gépeken – előre elkészítik (pl. a különböző zsebeket, az övtartókat, derékpántot). Korszerű nagyüzemi konfekcionálási technológia és munkaszervezés mellett egy nadrág varrása átlagosan kb. 15–20 perc munkaidőt (ún. normaidőt) igényel.

A konfekcionálást enzimes mosás követi. Ennek célja, hogy a nadrág anyagát puhítsa, fogását kellemesebbé tegye, színét kissé világosítsa, és optikailag kiemelve a jellegzetes varratokat. Gyakori eljárás, hogy a kőmosást is a már készre konfekcionált nadrágokon végzik el. Erre a célra speciális mosógépeket fejlesztettek ki, amelyekbe itt is horzsakődarabokat raknak, és amelyekben egyszerre akár 140 nadrág is kezelhető. Ha a nadrágot már új korában teljesen elhasználódottnak, rongyosnak akarják láttatni – mint ahogy ezt a divat sok esetben igényli –, különlegesen drasztikus kezeléseket vetik alá: az eredeti szín vegyszeres fakításának, gyűrésnek, erőteljes fémtűs kefélésnek, csiszolópapírral történő dörzsölésnek, homok ráffúvásának stb. Vannak nadrágok, amelyeket előre megszaggatnak. Mindezek a műveletek természetesen jelentős munkaráfordítással járnak, idősükségletük többszörösen meghaladja a tisztán varrási munka normaidejét, így természetesen erőteljesen megemelik a késztermék árát is.

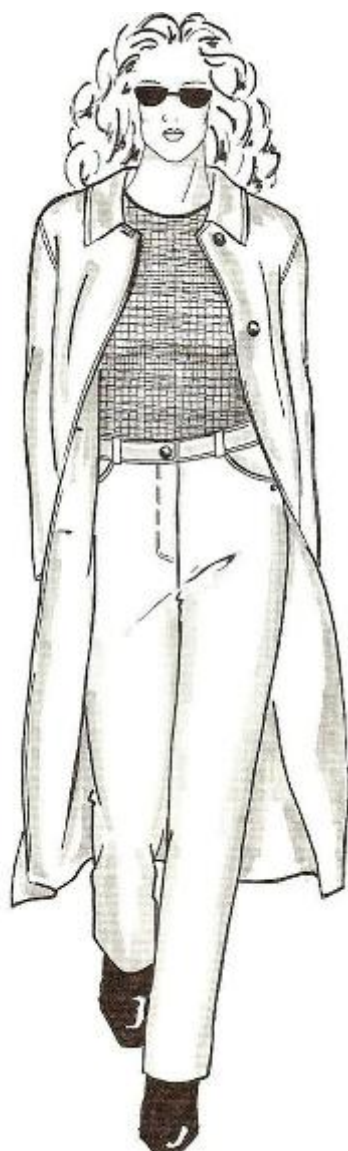
3. A farmer és a divat

A 20. században viselt farmernadrágok már nem olyanok, mint amivel Jacob Davis és Levi Strauss megindította ennek a viseletnek a pályafutását, sőt ahhoz képest is sokat változtak, amit az 1950-es években a divat felkapott. Az óta eltelt évtizedek alatt sokat változott a formai kivitele: volt csőnadrág formája, később a csípőtől lefelé bővülő ún. trapéz nadrág, vagy éppen a csípőtől lefelé bővülő, majd a térdtől lefelé ismét szűkülő forma volt divatos. Volt időszak, amikor a térd fölött szoros, a térd alatt bővülő nadrágszárformát kedvelték. Egyszer a nadrág dereka feljebb került, máskor teljesen a csípőre simult. A nadrág mellett az 1970-es években megjelentek a farmerszövetből készült szoknyák, nadrágszoknyák, kötényruhák, mellények, dzsekik, sapkák, táskák, övek, cipőfelsőrészek is. Ezek nemcsak anyagukban, hanem kidolgozásukban, konfekcionálásukban, a varrások megoldásaiban, az alkalmazott díszítőelemekben is többnyire a hagyományos farmernadrágét idézték (fémgombok, fémcsatok, ringlik stb.). A hagyományos „farmerkék” mellett készülnek más színekben is, igazodva a mindenkori divat által diktált színösszeállításokhoz, bár kétségtelen, hogy változatlanul a kék szín dominál. A klasszikus farmernadrág hasítéka fémgombokkal záródott, ezt sok esetben ma is megtartják, de elterjedten használják a cipzárás záródást is. Amíg a farmernadrágokat nem kezdték el a gyártási folyamatba beépítve mosni, azok kemények, merevek voltak. Ezen a (főleg fiatal) vásárlók úgy segítettek, hogy az új nadrágban beleültek egy kád vízbe, majd onnan kiszállva hagyták magukon megszáradni a nadrágot, amely a vizes áztatástól megpuhult és egyúttal felvette viselőjének formáját, így kényelmesebbé vált a viselése.

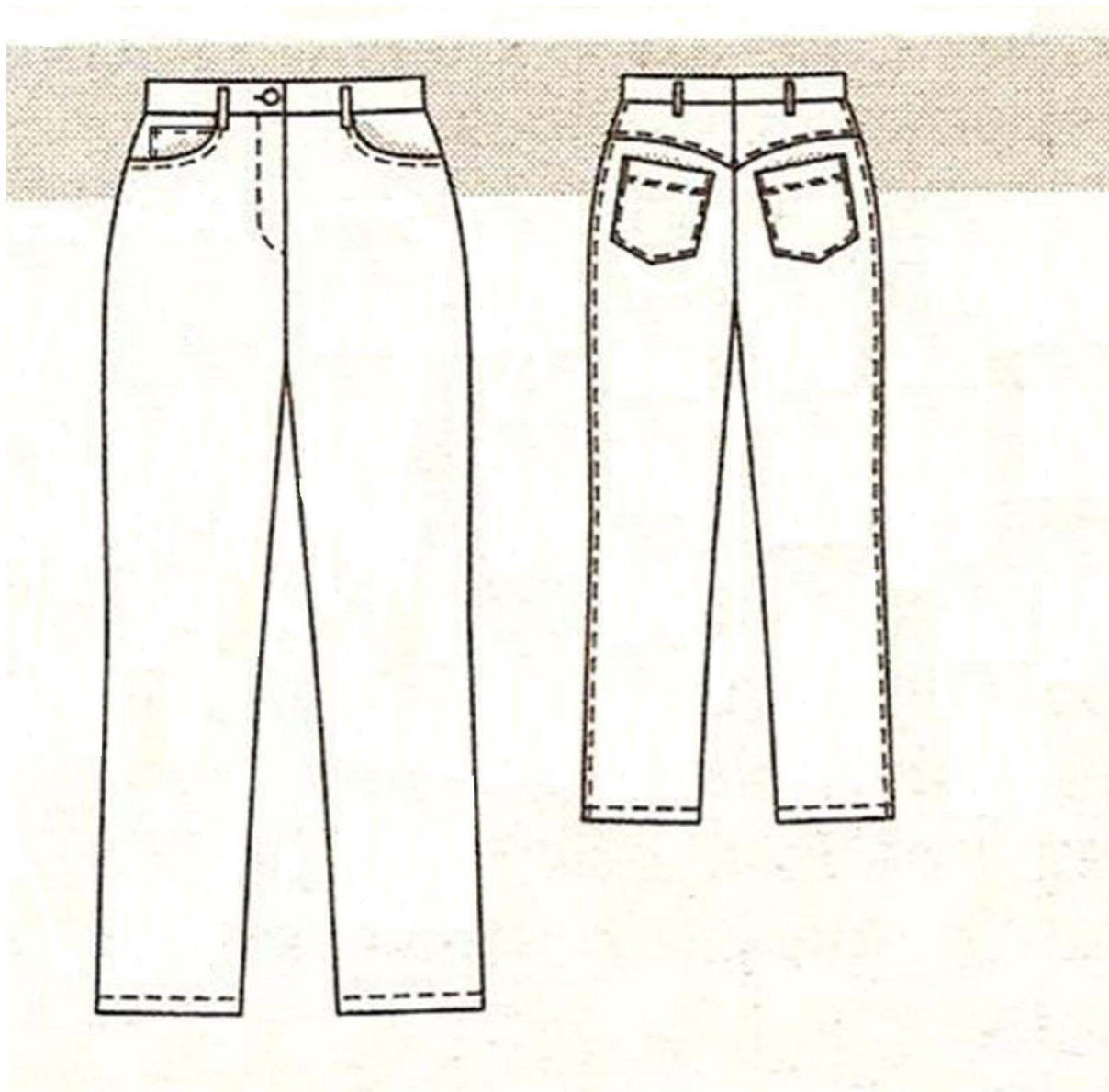

3. ábra Egyenes és alján enyhén bővülő női farmernadrág fazonok

2. FARMERNADRÁG ALAPSZERKESZTÉSE

4. ábra Farmernadrág modellrajza

5. ábra Farmernadrág gyártmányrajza

Külalak: egyenes szárú formázóvarrás nélküli hosszú farmernadrág. Elején ívelt vonalú svédzseb, jobb részén egy rátűzött órazseb, vagy aprópénzes zseb látható. A hátrész a derékvonal alatt toldott és egy-egy hátsózseb díszíti. Eleje közepén a húzózár felett az övtartókkal ellátott derékpánt 1 gombbal záródik. A szél és varrásvonalak erősen díszítöztek.

Méretmagyságo k	36	38	40	42	44
derékkerület	66	70	74	78	82
csípőkerület	90	94	98	102	106
külsőhossz	98,5	101	103,5	106	108,5
belsőhossz	73	75	77	79	81
aljakkerület	37	39	41	43	45

6. ábra Normál mérettáblázat a nadrághoz szükséges méretekkkel

A mérettáblázat alapján készítjük el a közép méretre (42) a nadrág alapszerkesztését. A közép méret adatait kiolvassuk a táblázatból, és azt tovább használjuk a segéd méretek számításához.

A közép méretet bázis méretnek is nevezzük.

MÉRETEK	JELE	cm	1/2	1/4	1/10
derékkerület	d	78	39	19,5	
csípőkerület	cs	102	51	25,5	
külsőhossz	kh	106			
belsőhossz	bh	79	39,5		7,9
aljakkerület	a	43	21,5	10,75	
SZERKESZTÉSI ADATOK SZÁMÍTÁSA					cm
Ülésmélység (méretek alapján)		$kh - bh = 106 - 79 =$			27
Nadrág eleje csípőszélesség		$cs / 4 - 1 = 25,5 - 1 =$			24,5
Nadrág háta csípőszélesség		$cs / 4 + 1 = 25,5 + 1 =$			26,5

7. ábra Segéd méret táblázat

Női nadrág alapszerkesztése:

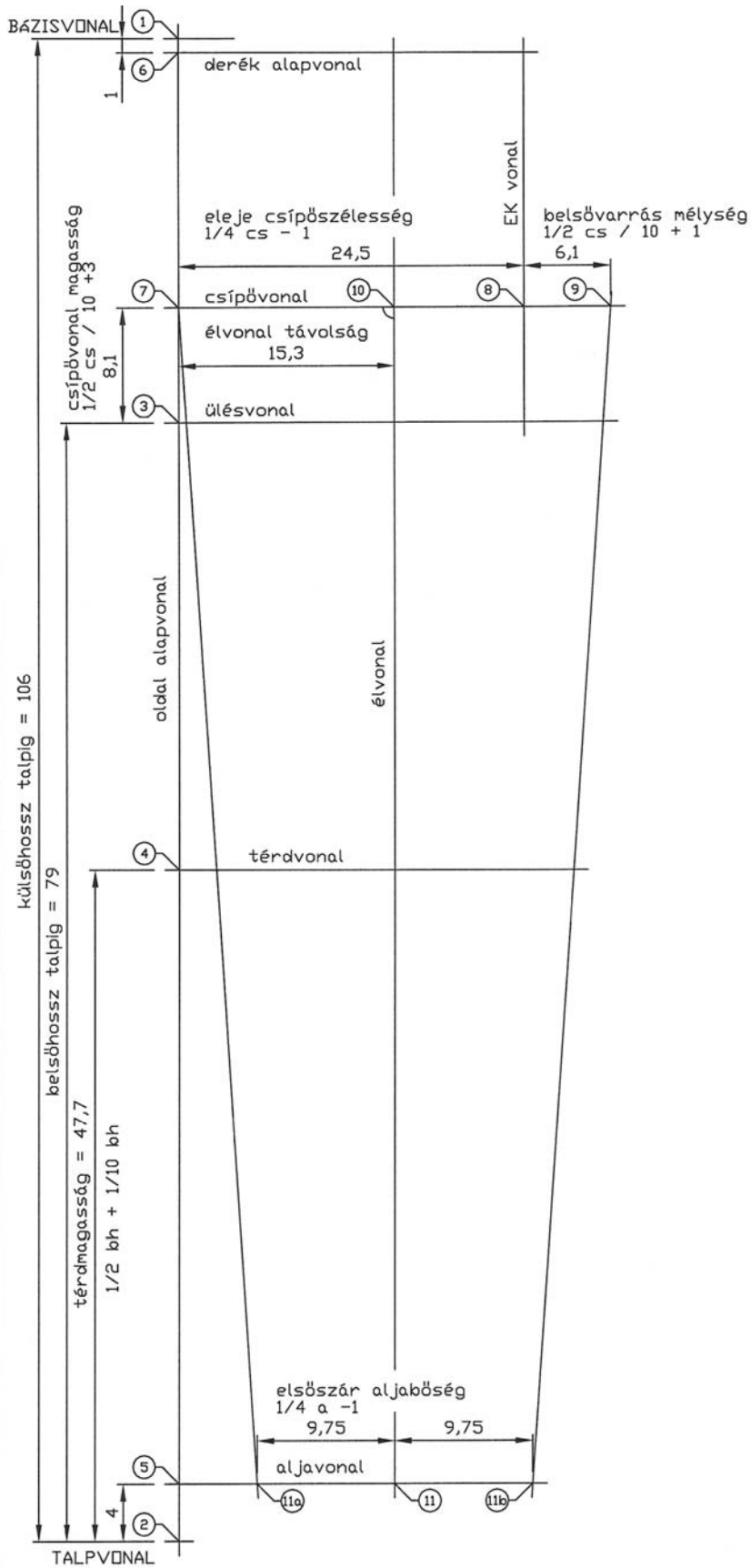
A már ismert és megtanult alapszerkesztések alapján, a szerkesztési rajzról leolvasható a szerkesztés menete, és a szükséges adatok.

A farmernadrág alapszerkesztéséhez az egyenes vonalú női nadrág alapszerkesztésének ismeretére van szükség, csak az elejéből kihagyjuk már az alap szerkesztésekor a formázóvarrást.

Eleje szerkesztése:

szakaszok	megnevezés	számítás	cm
1-2	külsőhossz talpig		106
2-3	belsőhossz talpig		79
2-4	térdmagasság	$\frac{1}{2} bh + \frac{1}{10} bh$	47,4
2-5	aljavonal magasság		4
1-6	derékvonal távolság		1
3-7	csípővonal magasság	$\frac{1}{2} cs / 10 + 3$	8,1
7-8	eleje csípőszélesség	$\frac{1}{4} cs - 1$	24,5
8-9	belsővarrás mélység	$\frac{1}{2} cs / 10 + 1$	6,1
7-10	élvonal távolság	$7-9 \text{ távolság} / 2$	15,3
11-11a 11-11b	elsőszár aljabőség	$\frac{1}{4} a - 1$	9,75

8. ábra Szerkesztési segéd táblázat eleje szárhoz I. részrajz

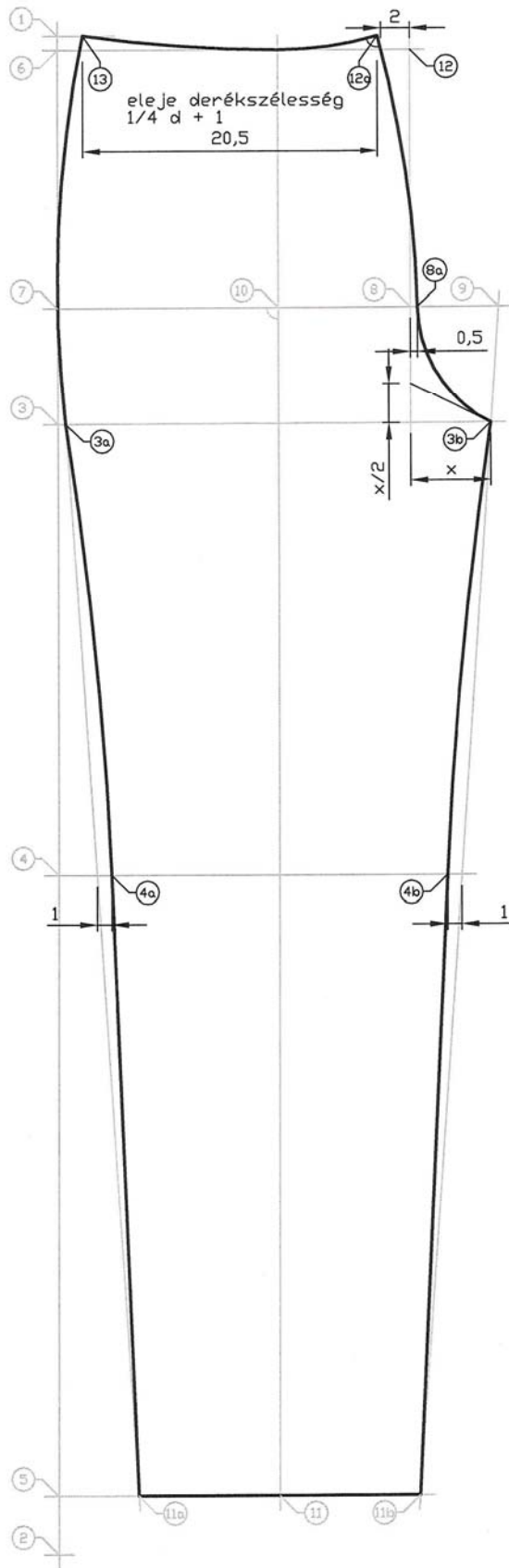

9. ábra Női nadrág elsőszár alapszerkesztése I. részrajz

szakaszok	megnevezés	számítás	cm
8-8a	eleje középvonal áthelyezése		0,5
12-12a	Szűkítés derékban		2
12a-13	eleje derékszélesség	$1/4d+1$	20,5
-4a -4b	eleje térdszűkítés		1

10. ábra Szerkesztési segéd táblázat az eleje szárhoz II. részrajz

MUNKANYAG

11. ábra Női nadrág elsőszár alapszerkesztése II. részrajz

Háta szerkesztése:

A nadrág hátsó szárának szerkesztését az eleje alapszerkesztésére készítjük.

szakaszok	megnevezés	számítás	cm
10-14	háta élvonal áthelyezése		1,5
14-15	hátközépvonal távolság	$1/4hsz=(1/4cs+1)/4$	6,6
3a-16	háta ülésvonal áthelyezés		3,5
15-16	háta ülésvonal		
17-18	háta csípőszélesség	$1/4cs+1$	26,5
14-18	távolság lemérése		
14-19	távolság átmérése	14-18 távolság	
11a-20 11b-21	aljakkerület bővítése		2
4a-22 4b-23	térdkerület bővítés		2
3b-4b	távolságot lemérni		
23-24	távolságot átmérni	$(3b-4b \text{ távolság})-0,5$	
22-18-25	derékvonalig meghosszabbítani		
25-26	távolságot lemérni		
26-27	távolságot átmérni	25-26 távolság	
25-27	háta derékvonal		
27-28	szűkítés derékban		1
28-29	háta derékszélesség	$1/4d+1+2$ (formázó)	22,5
11a-4a-3a-13 20-22-18-29-30	eleje oldalvonal hossz= háta oldalvonal hossz		

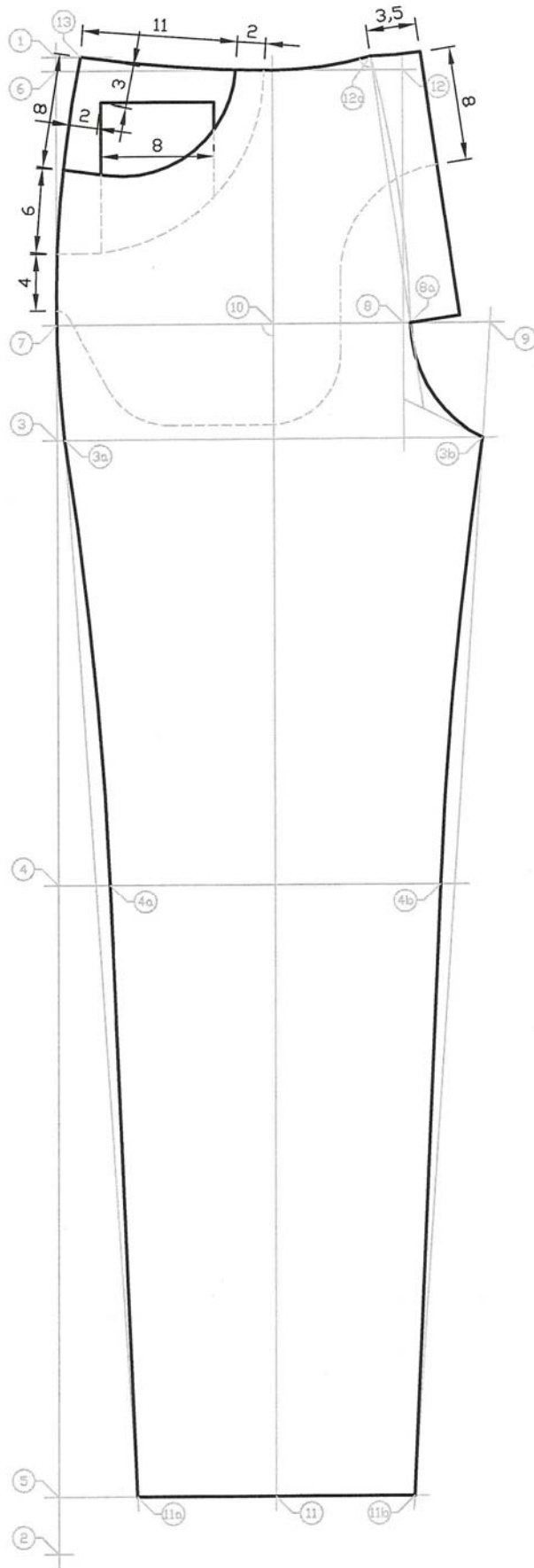
12. ábra Szerkesztési segéd táblázat a hátsó szárhoz

FARMERNADRÁG MODELLEZÉSE

Eleje modellezése:

Az elején a hasíték és a zseb kialakítását a 14. ábrán jelölt méretek alapján készítjük el.

MUNKANYAG

14. ábra Farmernadrág eleje modellezése

Háta modellezése:

A háta derékrész kialakítását, és a hátsó zseb formáját, helyét, méretét a 15. ábra szerint alakítjuk ki.

Övpánt szerkesztése: az övpánt két részből szabott, felső szélénél varrott

Hossza: $1/2 d=39\text{cm}$

Szélessége: 4cm

A gombolási átmenet: 3, 5cm

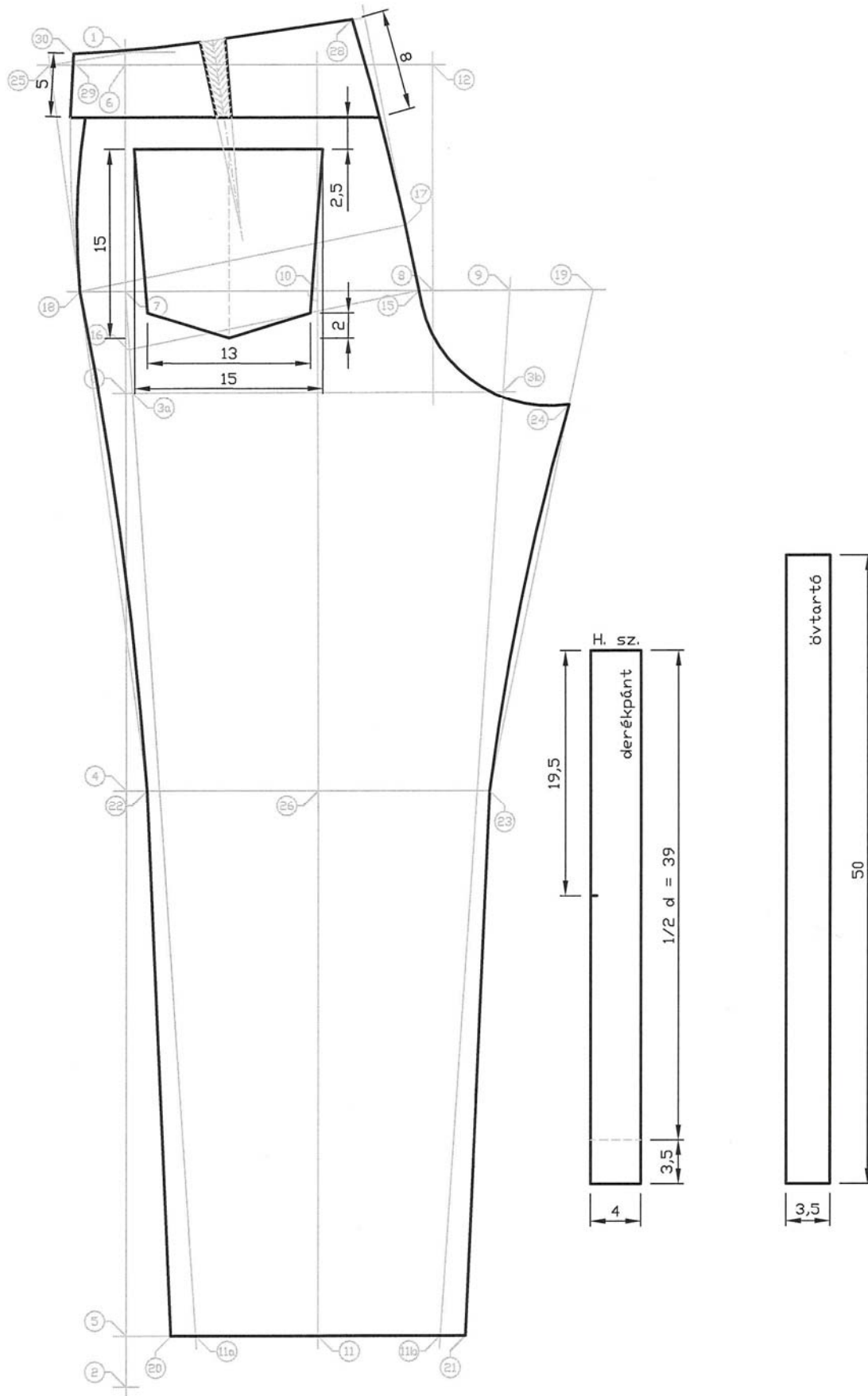
Az oldalvarrás illesztési pontja: háta derékszélesség (formázó bezárása után)=19,5

Övtartó szerkesztése:

Hossza: 50cm

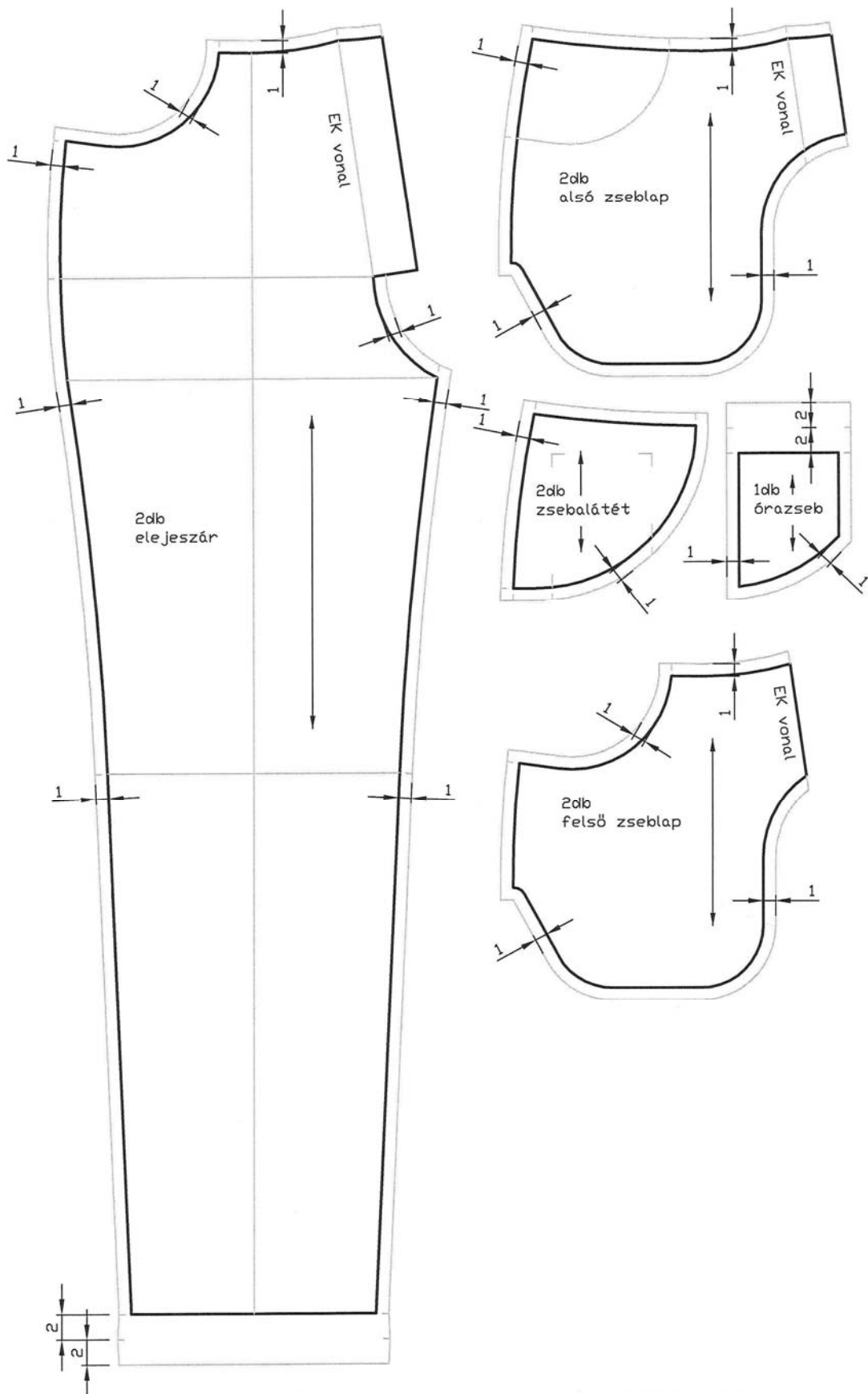
Szélessége: 3, 5cm

MUNKKANYAG

15. ábra Farmernadrág háta modellezése, derékpánt, övtartó szerkesztése

FARMERNADRÁG SZABÁSMINTA KÉSZÍTÉSE

16. ábra Farmernadrág szabásmintái

SZABÁSMINTA KÉSZÍTÉS:

Konfekcióipari szabásminta

- a szabásminta körvonala egyben a szabás vonala is
- a szerkesztési rajzból kimásolt alampintákat kimásolva, azokat ellátjuk, ha szükséges az alapanyag tulajdonságai miatt a nyúlás vagy zsugorodás értékével
- a varrás-és hajtásszélesség ráhagyásával
- feliratokkal: modell, alkatrész megnevezése, méretnagyság, gyakoriság

Alkatrészek kimásolása a szerkesztésből (alampinta készítése)

- az alapszerkesztésből átlátszó másolópapírra kimásoljuk a szükséges valamennyi alkatrészt
- átmásoljuk a szükséges alapvonalakat (szoknya esetében a csípővonalat)
- a szűkítő varrások végpontjait
- a hajtott széleket jelöljük (a szimmetriavonalat)
- a szükséges szálirányt, szálirányokat
- az alkatrészek szükséges darabszámát
- a méretnagyságot

Varrás és hajtásszélességek meghatározása

Normál esetben a konfekció szabásminta 1cm-es varrasszélességet tartalmaz.

Varrásszélességek: mindenhol 1 cm

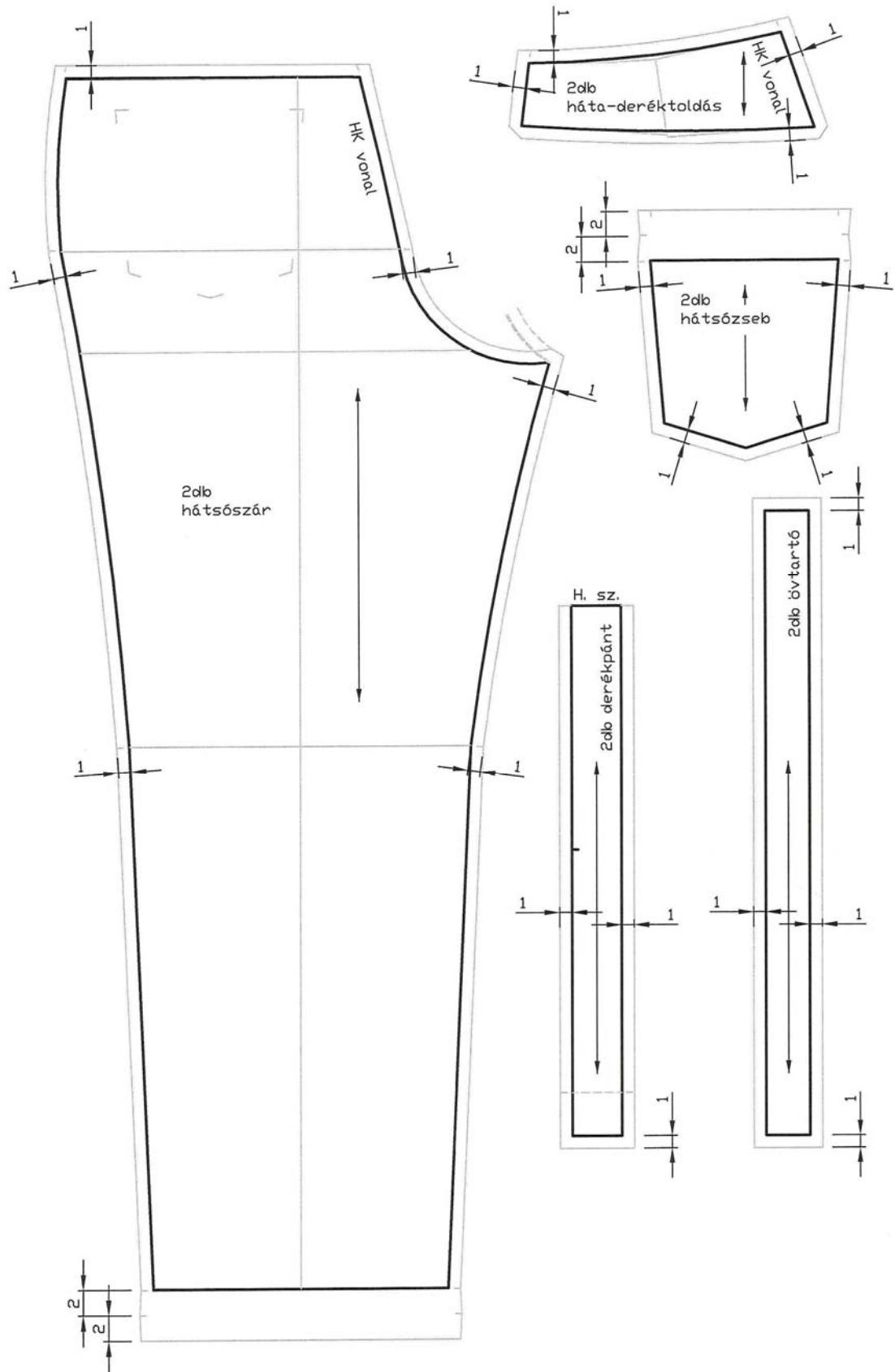
Hajtásszélességek:

- Alja felhajtása: 2x2cm
- Órazseb felső szélének hajtásszélessége: 2x2cm

Varrásszélesség kiálló csúcsának levágással történő kiigazítása.

(például a farmernadrág derékrészének keresztirányú felvarrási vonala)

- a varrasszélességgel ellátott mintarészeket úgy kell egymásra helyezni, mintha összevarrnánk
- a varrásvonalak kezdőpontjának pontosan illeszkednie kell egymáshoz
- a derékrész kiálló sarkát le kell vágni a hátközépnél és oldalvarrásnál is

17. ábra Farmernadrág szabásmintái

FARMERNADRÁG SZÉRIÁZÁSA

A szériázás a műszaki rajzsorozat elkészítése. A középmeretű szabásmintából a megrendelő által kért méretnagyságok elkészítése. Végezhetjük kézzel és számítógéppel. Gépi szériázással a ráfordított idő lényegesen csökkenthető. A gyártás előkészítés további folyamatai és gyorsabban, hatékonyabban és precízebben végezhető el.

Számítógépes szériázás: a szériázandó szabásmintákat szerkeszthetik közvetlenül a számítógépben, vagy ha már kész szabásmintából indulnak el, akkor azt be kell olvasni, vagyis digitalizálni kell szériázás előtt.

A számítógépes szériázás történhet a digitalizálással párhuzamosan, vagy utána is.

Ha párhuzamosan történik, akkor előtte szériatáblázatot kell készíteni, melyben a széria szabályszaámok jelentik a szériázás alapját.

Mielőtt digitalizálnánk, alaposan át kell nézni a mérettáblázatot, és meghatározni a méretek közötti változásokat, és azok helyét.

Méretnagyságok	36	38	40	42	44
derékkerület	66	70	74	78	82
csípőkerület	90	94	98	102	106
külsőhossz	98,5	101	103,5	106	108,5
belsőhossz	73	75	77	79	81
aljakkerület	37	39	41	43	45

18. ábra Mérettáblázat

Méretnagyságok	36	38	40	42	44
derékkerület változás (cm)	4	4	4	4	4
csípőkerület változás (cm)	4	4	4	4	4
külsőhossz változás (cm)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
belsőhossz változás (cm)	2	2	2	2	2
ülésmélység változás (cm)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
aljakkerület változás (cm)	2	2	2	2	2

19. ábra Szériaváltozások méretenként

A számítógépes szériázás módszere is az x/y koordináta rendszeren alapul, irányorientált, melyeknek értékei adják meg az adott pont elmozdulásának irányát és távolságát.

Szériázási alapfogalmak:

Széripont: egy pont a szabásmintán (az alkatrész kerületén vagy azon belül), amelyet szériázni szükséges

Szériázás: meghatározza, hogy hogyan változzon egy szabásminta nagyságról, nagyságra, a legkisebbtől a nagyobb felé szériázunk

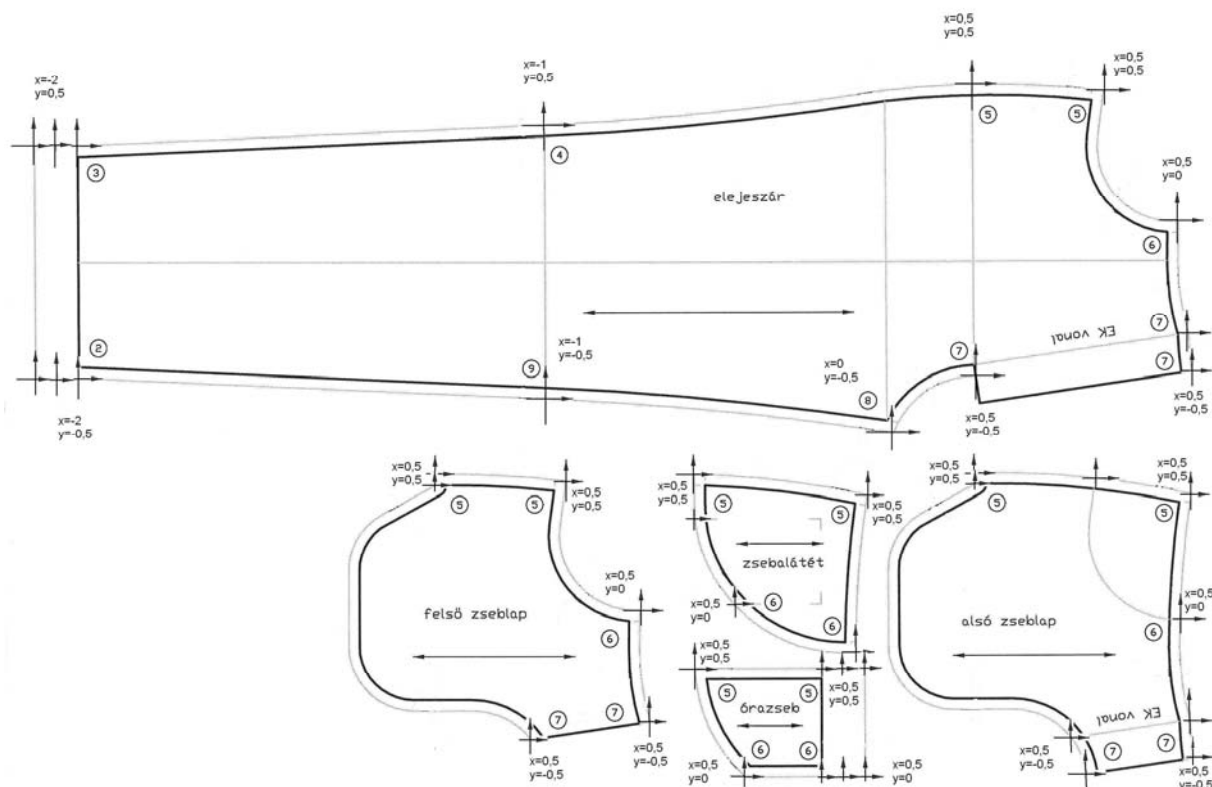
X tengely: vízszintes, horizontális tengely. Jobbra mozdulás pozitív, balra mozdulás negatív

Y tengely: függőleges, vertikális tengely. Felfelé mozdulása pozitív, lefelé negatív

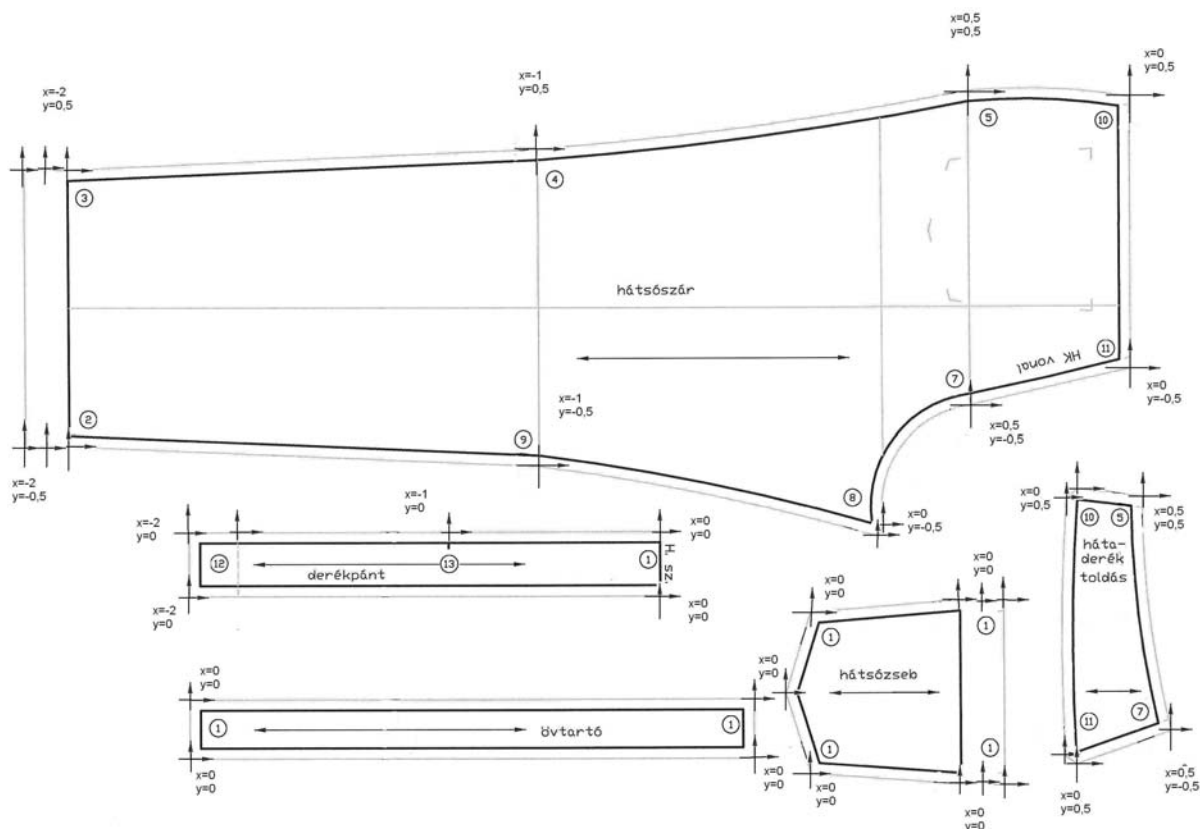
Miután meghatároztuk a változások mértékét, a szabásmintán meg kell jelölni a szériázandó pontok helyét és a változtatás irányát és értékét. A 20–21. ábra: széripontok meghatározása, azok x, y irányú elmozdulásának értékei, széria szabálysorszám meghatározása.

A kerületméretek változtatása esetén a 19. ábra táblázatában kiszámolt méretek közötti változások 1/4-vel kell szériázni az alkatrészeket y irányban, a hosszúsági változásokat pedig x irányban kell változtatni.

A nadrágszárakat szimmetrikusan szériázzuk az élvonalhoz viszonyítva, lefelé és felfelé is.

20. ábra Széripontok és változások, szabálysorszám meghatározása

21. ábra Szériapontok és változások, szabálysámok meghatározása

Miután meghatároztuk a szériázandó pontok értékeit, azt a számítógép programja segítségével egy széria táblázatban kell rögzíteni, és széria szabálysámot kell neki adni, amit digitalizáláskor adott ponthoz rendelünk.

A széria táblázatnak is nevet adunk, melyet digitalizáláskor az adott szabásmintához rendelünk. Ebbe a szériatáblázatba írjuk bele a széria szabálysámokat és a hozzá tartozó x, y értékeket.

A farmernadrág szériatáblázatának neve: FN

Törekedni kell, hogy a szabásmintákhoz tartozó információk, rövidek legyenek az időráfordítás megtakarítás érdekében.

22. ábra Szériatáblázat első oldala

A szériatáblázat első oldalán be kell írni a közép méret méretnagyságát, a méretek közötti lépés mértékét, a szériában szereplő legkisebb méretnagyságot és a következő szükséges méretnagyságokat.

A második oldalon az összes széria szabálysámot, és a hozzájuk tartozó x, y változási értékeket beírjuk.

Az 1. szabálysám alatt általában szériázásnál, mindig az $X=0$ és $Y=0$ érték van. Vagyis a nem szériázott pont, amelyiket nem változtatjuk egyik irányban sem, az mindig egyes szabálysámmal lesz meghatározva.

Szabálytábla - C:112A\FN - Metrikus
 Szériázási módszer: Kicsitől nagyobb felé növekmény
 Szériaszabály a Könyvtárban: 13 Összes Méret Töréspont: 4

	Szabály 1		Szabály 2		Szabály 3		Szabály 4		Szabály 5		Szabály 6		Szabály 7	
Száma:														
Megjegyzés:														
Pont Tipusa:														
Töréspontok	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y
36 - 38	0,00	0,00	-2,00	-0,50	-2,00	0,50	-1,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,00	0,50	-0,50
38 - 40	0,00	0,00	-2,00	-0,50	-2,00	0,50	-1,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,00	0,50	-0,50
40 - 42	0,00	0,00	-2,00	-0,50	-2,00	0,50	-1,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,00	0,50	-0,50
* 42 - 44	0,00	0,00	-2,00	-0,50	-2,00	0,50	-1,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,00	0,50	-0,50

Szabálytábla - C:112A\FN - Metrikus
 Szériázási módszer: Kicsitől nagyobb felé növekmény
 Szériaszabály a Könyvtárban: 15 Összes Méret Töréspont: 4

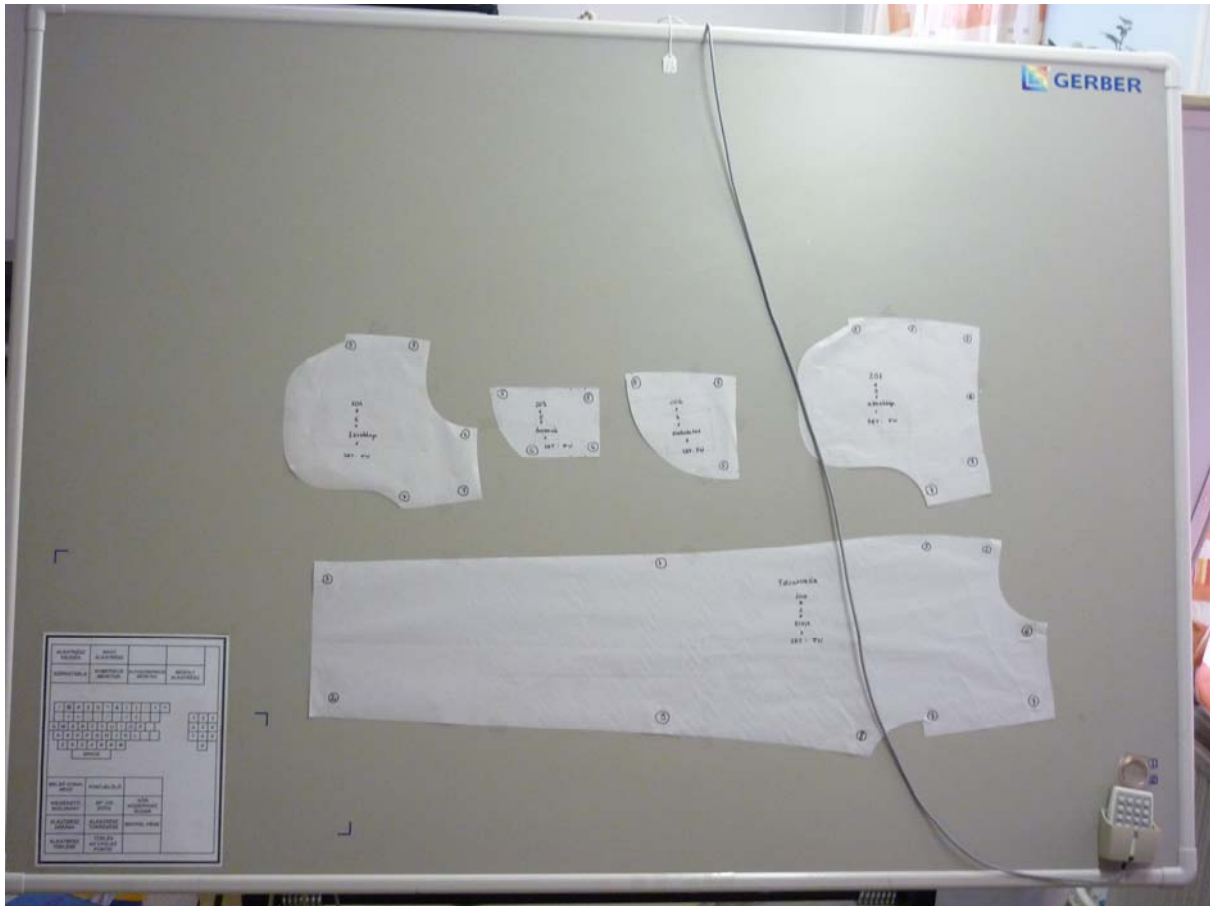
	Szabály 8		Szabály 9		Szabály 10		Szabály 11		Szabály 12		Szabály 13		
Száma:													
Megjegyzés:													
Pont Tipusa:													
Töréspontok	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y	X	Y
36 - 38	-0,50	0,00	-0,50	-1,00	-0,50	0,00	0,50	0,00	-0,50	-2,00	0,00	-1,00	0,00
38 - 40	-0,50	0,00	-0,50	-1,00	-0,50	0,00	0,50	0,00	-0,50	-2,00	0,00	-1,00	0,00
40 - 42	-0,50	0,00	-0,50	-1,00	-0,50	0,00	0,50	0,00	-0,50	-2,00	0,00	-1,00	0,00
* 42 - 44	-0,50	0,00	-0,50	-1,00	-0,50	0,00	0,50	0,00	-0,50	-2,00	0,00	-1,00	0,00

23. ábra Széria táblázat második oldala, szabályszámok beírása

Miután a szériatáblázatot elkészítettük, és mentettük, következnek a szabásminták digitalizálása.

Digitalizáláshoz szükséges eszközök, berendezések:

Digitalizáló asztal: szabásminta felvételi területe.

24. ábra Digitalizáló asztal

A digitalizáló tábla részei:

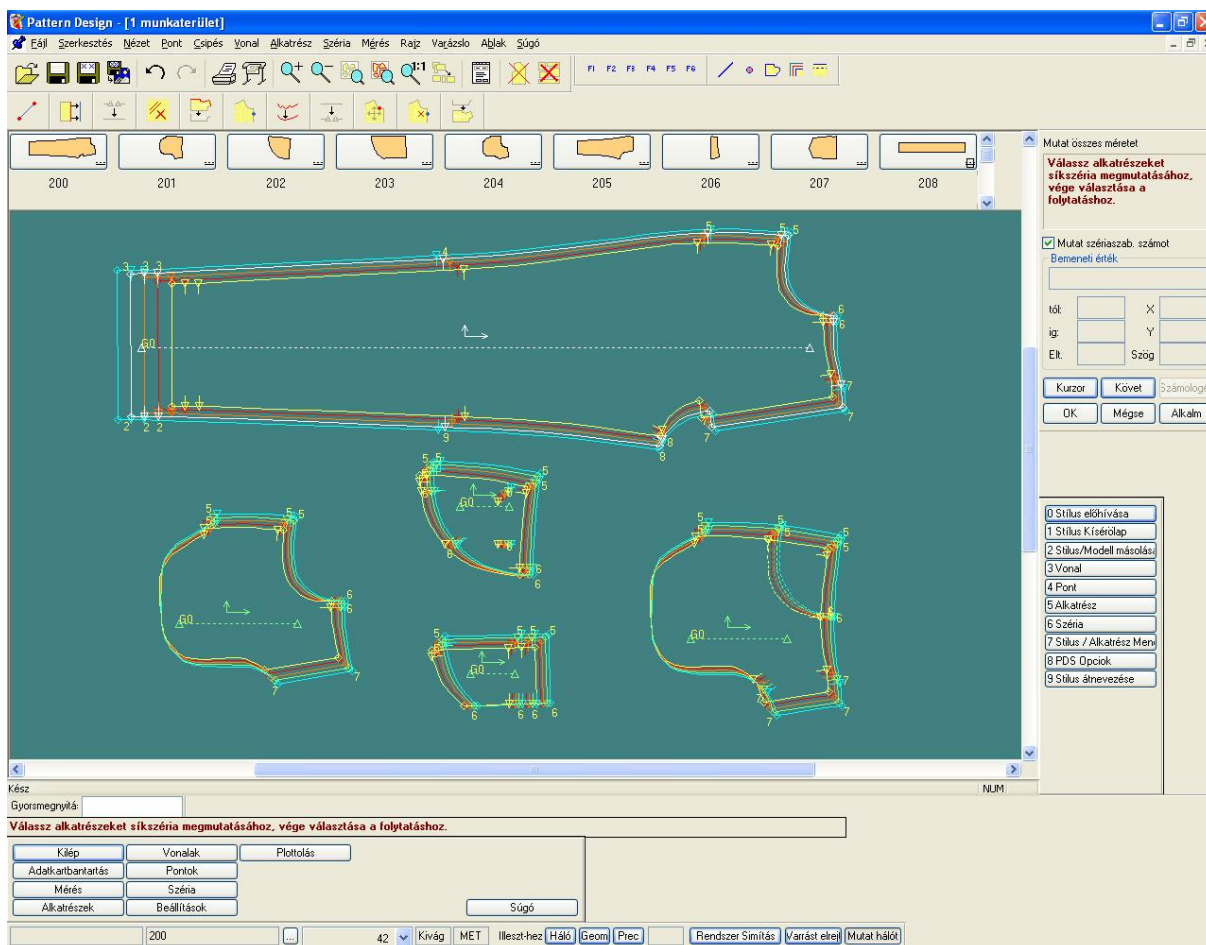
- Digitalizáló kurzor: felvénagyító billentyűmezővel alkatrészadatok és a szériázás információk számára

25. ábra Digitalizáló kurzor

- Digitalizáló menü: beviteli mező alkatrész információkhoz

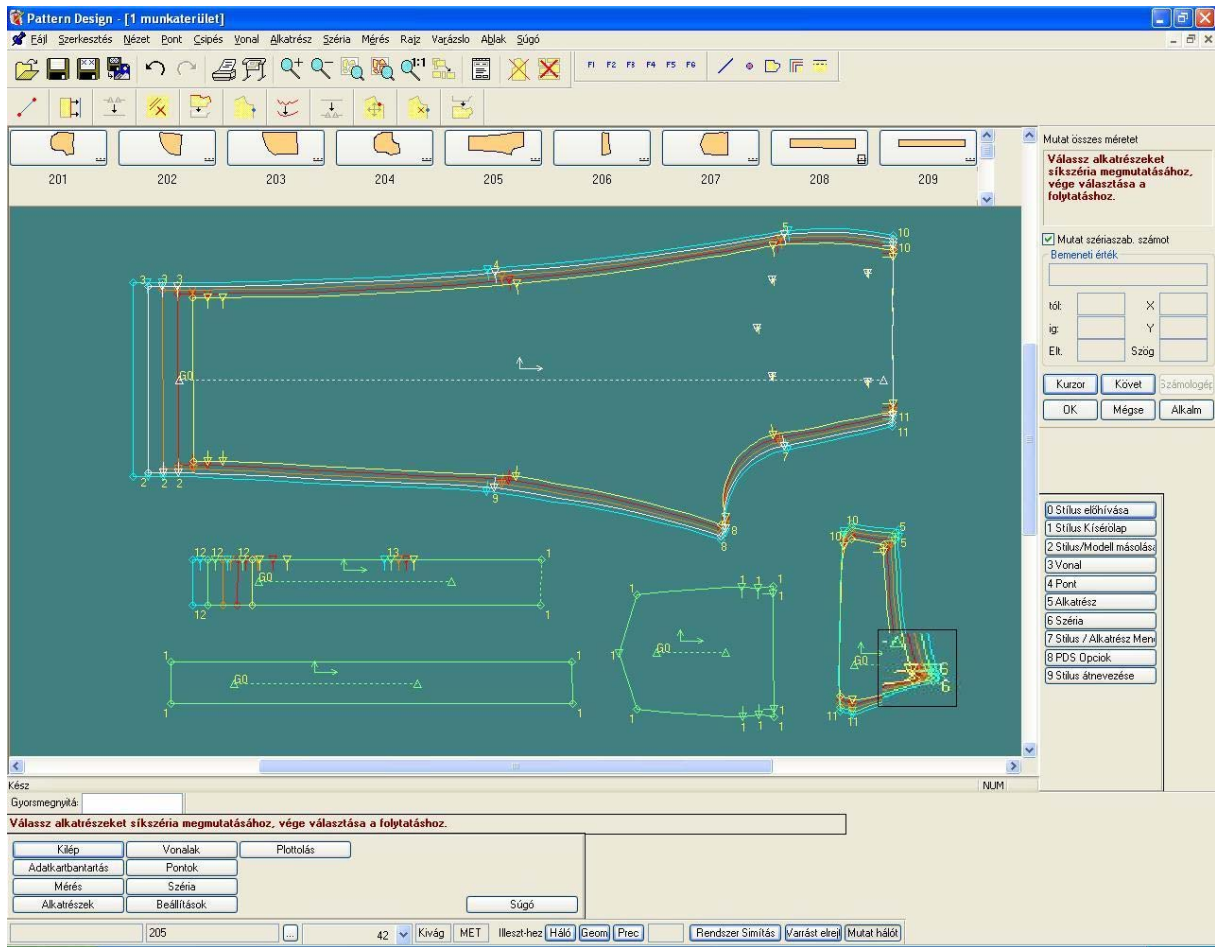
- Körvonalak, belső pontok, vonalak ellenőrzése, igazítása (pontmozgatással, vonalsimítással stb.)
- Széria ellenőrzése, javítása

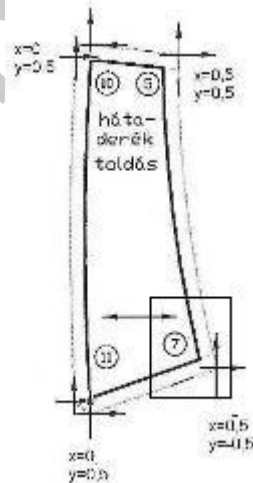
28. ábra Széria monitoron történő ellenőrzése

A 029. ábrán látható, hogy a háta deréktoldás egyik szabályszáma nem megfelelő, ezért ezt észre kell venni, és azonnal javítani!

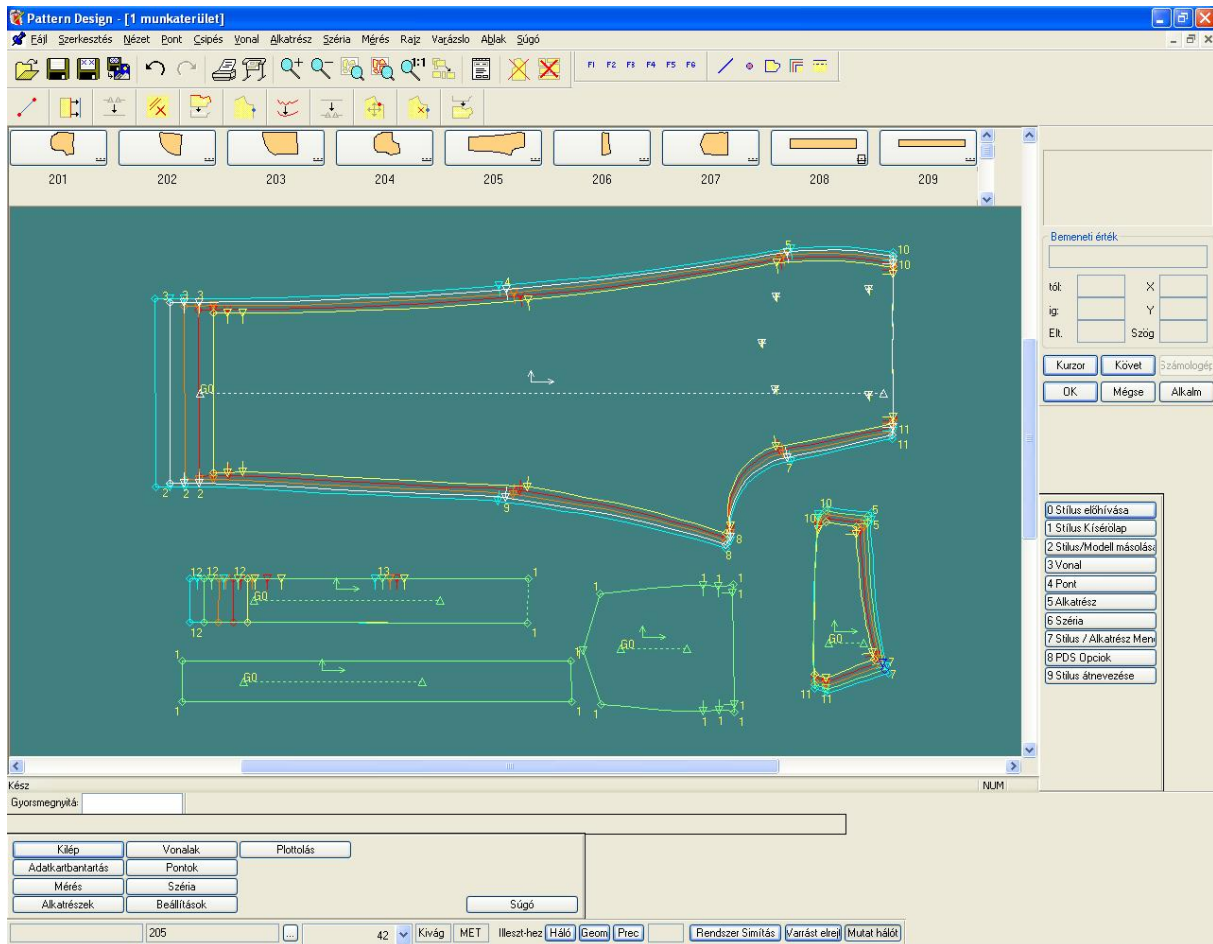
NŐI NADRÁG ALAPSZERKESZTÉSE, MODELLEZÉSE, SZABÁSMINTA KÉSZÍTÉSE ÉS SZÉRIÁZÁSA

29. ábra Hibás síkszéria, helytelen szabálysorszám ponthoz rendelése miatt

30. ábra Hibás szabálysorszám javítása

31. ábra Kijavított széria

A számítógépes gyártás előkészítő rendszerek további FONTOS berendezése a plotter.

Plotter: rajzoló berendezés, szabásminták, terítékrajzok eredeti és kicsinyített formában való megjelenítésére szolgál.

32. ábra Gerber plotter Infinity Series

Plotterpapír: egyik felületén ragasztós bevonattal ellátott, mely hő hatására (szárzvasalóval) rávasalható közvetlenül a szövet fonákoldalára, ezáltal rögzíthető.

A síkszériát vagy a méretnagyságok szabásmintáit ellenőrizhetjük kirajzoltatás után is.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Szerkessze meg az 5. ábrán látható farmernadrághoz megfelelő alapszerkesztést eredeti méretnagyságban, csomagoló papírra! Használjon nagyméretű idomvonalzókat!
2. Modellezze ki az 5. ábrán látható farmerszoknya alapmintáit eredeti méretnagyságban, majd másolja ki másolópapír segítségével a szükséges alkatrészeket!

Ügyeljen, hogy a varrás- és hajtásszélességek is majd ráférjenek a papírra, annyi helyet hagyjon az alkatrészek között másolásakor!

3. Alakítsanak csoportokat, és a kimásolt alpmintákra rajzolják rá, a varrás és hajtásszélességeket, és a szükséges jelöléseket a 16-17. ábra alapján, ellenőrizték le egymás munkáját!
4. Az ismertetett módon digitalizálják be, és szériázzák le a farmernadrág szabásmintáit!
5. Ellenőrzés után plotterrel nyomtassák ki a síkszíriát, negyedes kicsinyítésben!
6. Újra ellenőrizték a széria megfelelőségét, vonalait, nincs-e torzulás a vonalvezetésben! Beszéljék meg oktatójukkal, milyen hibák, nehézségek adódtak a folyamat közben!
7. A ragasztós plotter papírra kirajzoltatott kisméretű síkszíriát vasalják bele füzetükbe!

MUNKANYELV

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Az 33. ábrán látható nyári farmernadrágot, milyen kategóriájú farmerszövetből készítené el, és miért?

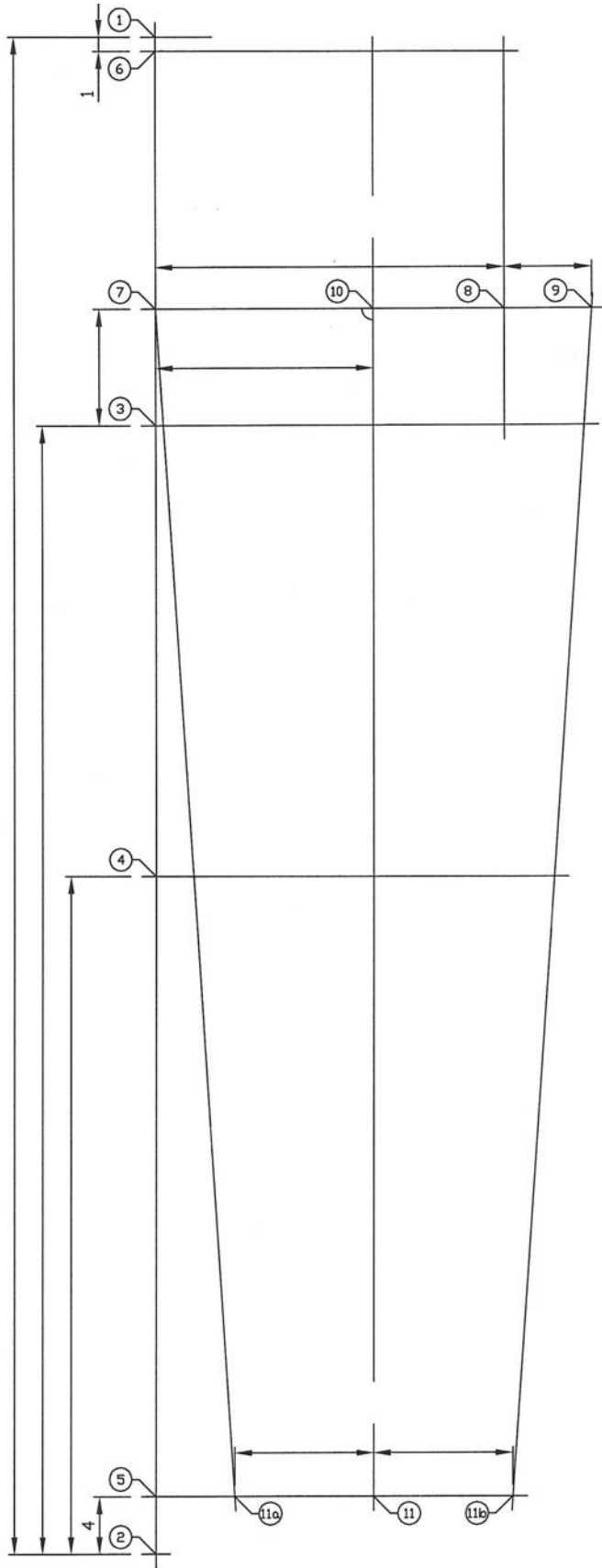

33. ábra Nyári farmernadrág modell

<hr/> <hr/> <hr/>

2. feladat

Írja a 34. ábrán látható nadrág elejeszerkesztési rajzra, a vonalakra és méretvonalakra a szakszerű megnevezésüket!

34. ábra Alapvonalak megnevezése

3. feladat

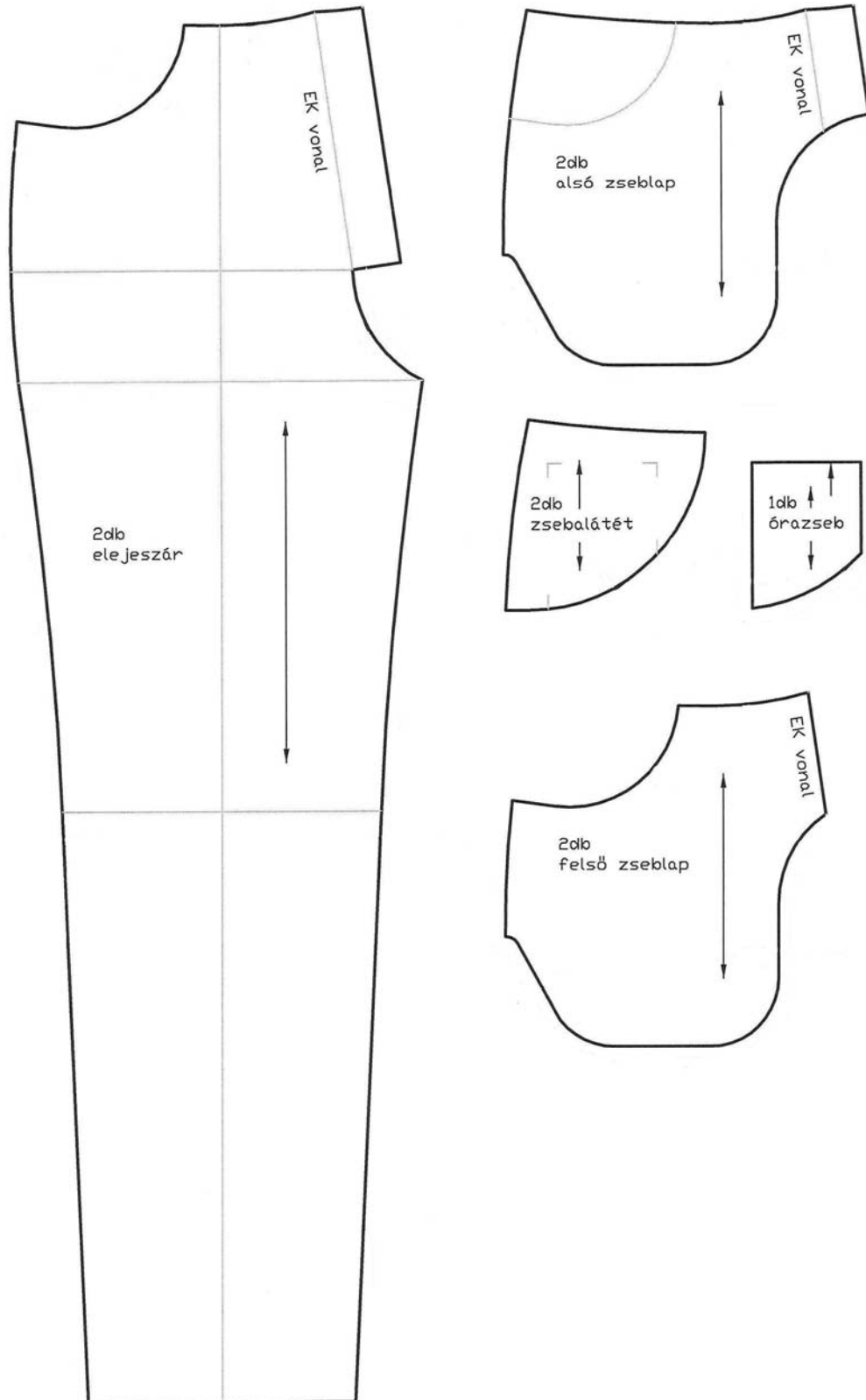
Lássa el az alábbi nadrág szabásmintákat a következő varrás és hajtásszélességekkel!

Varrásszélességek: mindenhol 1 cm

Hajtásszélességek:

- Alja felhajtása: 2x2cm
- Órázseb felső szélének hajtásszélessége: 2x2cm

MUNKANYAG

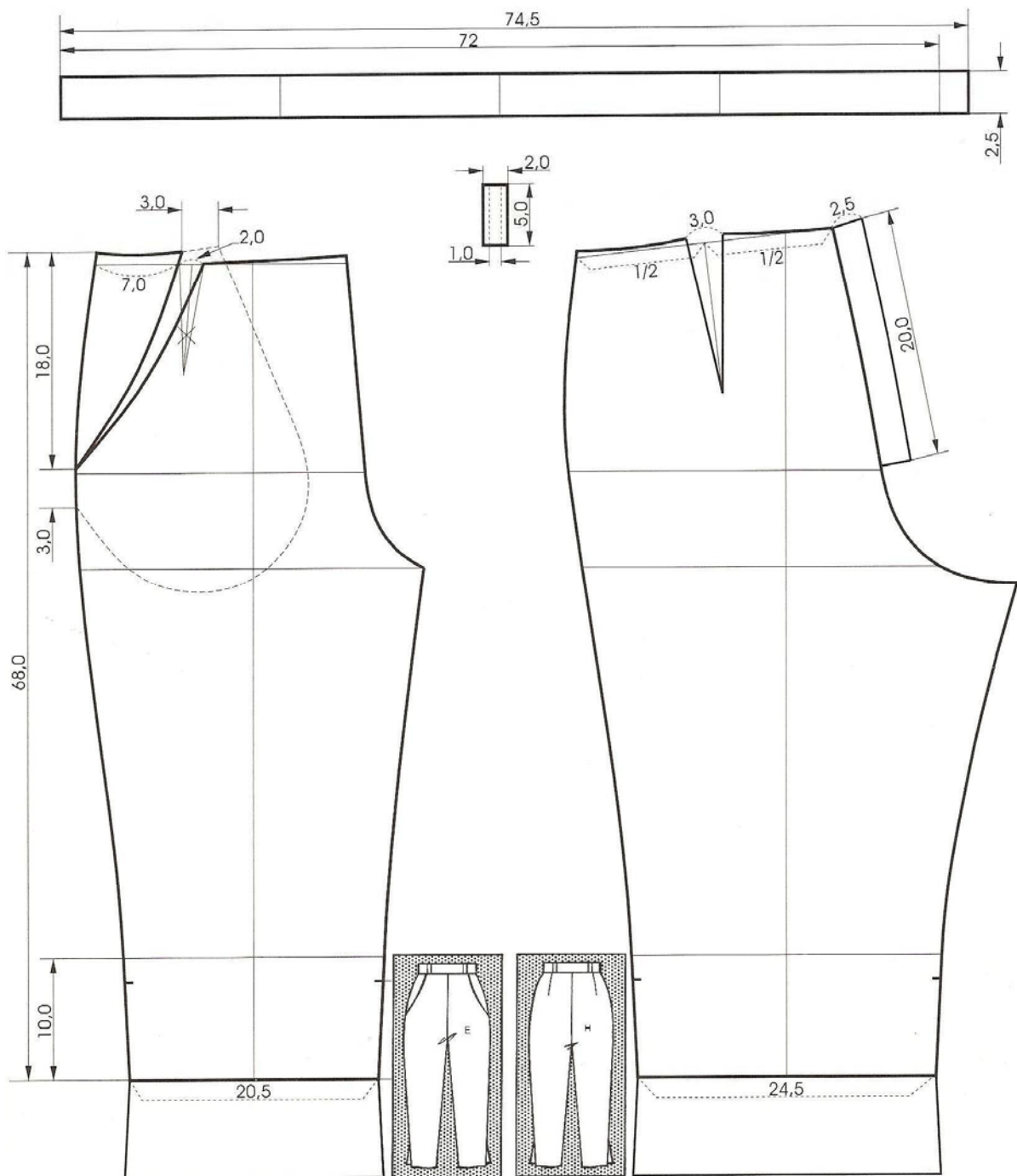

35. ábra Szabásminta készítés

4. feladat

Másolja ki a modellezési rajzból a halásznadrág szükséges alampintáit, a gyártmányrajz alapján!

Lássa el a szükséges jelölésekkel!

36. ábra Alapminta másolása

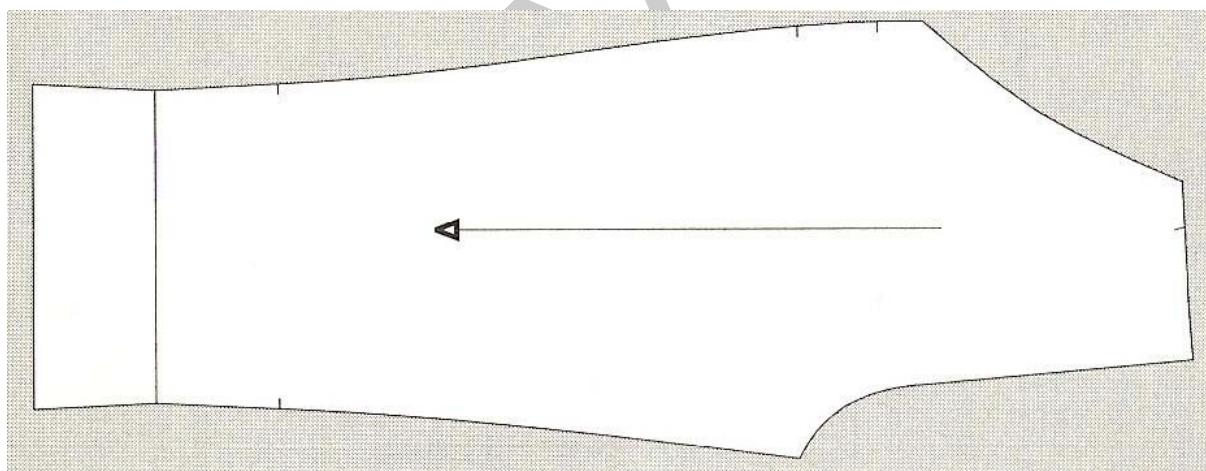
5. feladat

Szériázza le a 38. ábrán lévő 4. feladatban található halásznadrág eleje alpmintáját a következő megrendelés alapján!

- Határozza meg a szériázandó pontokat és a koordináta tengelyeket!
- Írja a pontok mellé az értékeket!
- Írja be az értékeket a 39. ábrán található szériatáblázatba!
- Határozza meg a szabálysámokat!
- A szabálysámokat írja a szériázandó pontok mellé!

Méretnagyságok	38	40	42
derékkerület	70	74	78
csípőkerület	94	98	102
külsőhossz	103,5	104	104,5
belsőhossz	77	77	77
aljakkerület	38	40	42

37. ábra Megrendelés mérettáblázata

38. ábra Halásznadrág eleje alpminta

Szabályszámok	38-40		40-42	
	X (cm)	Y (cm)	X (cm)	Y (cm)
1	0	0	0	0
2				
3				
4				
5				
6				

39. ábra Széria táblázat

MEGOLDÁSOK

1. feladat

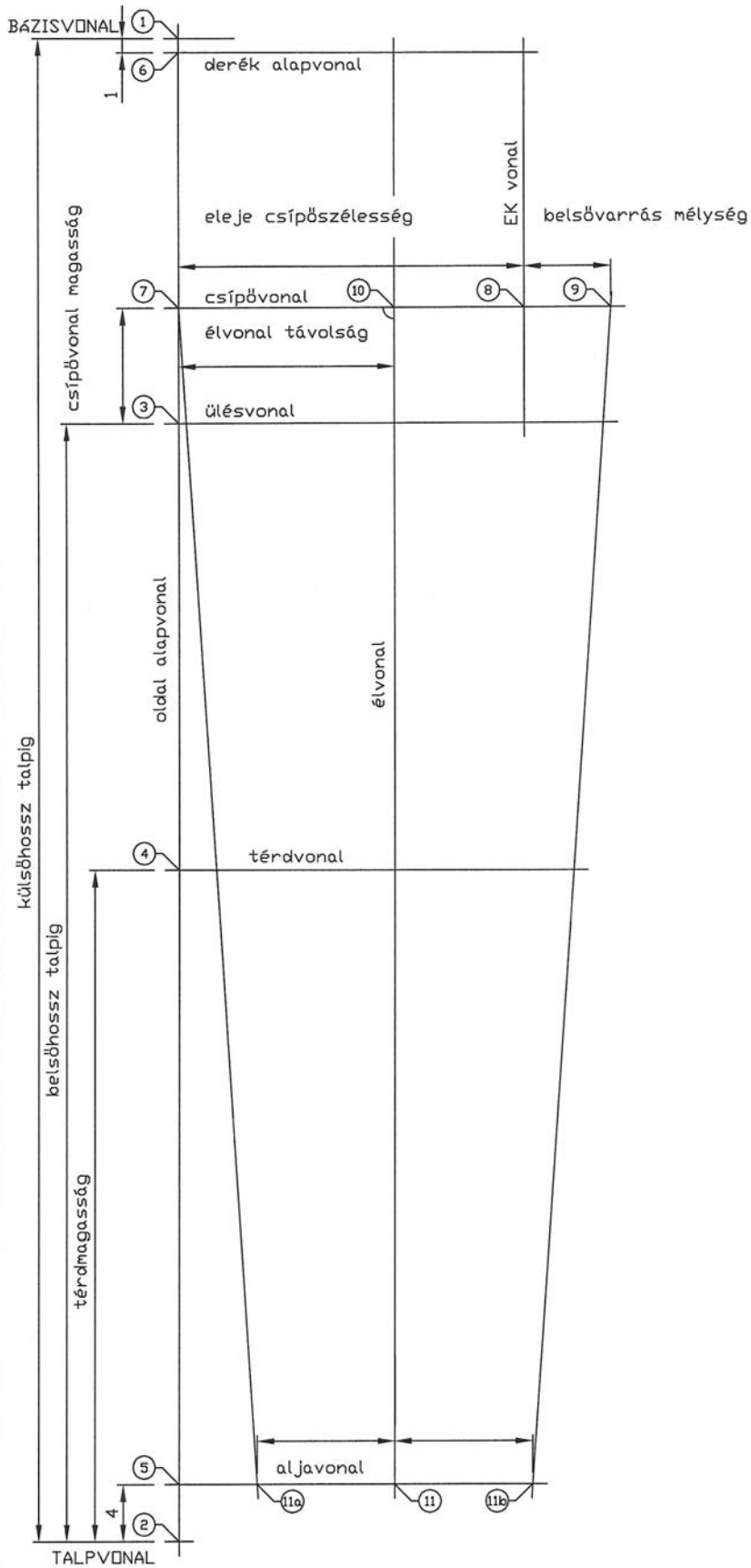
Az 33. ábrán látható nyári farmernadrágot, milyen kategóriájú farmerszövetből készítené el, és miért?

Vékony nagyon könnyű farmerszövetből készíthető, mivel nyári viselet, ezért melegebb időben kellemesebb egy vékonyabb textíliából készült hosszú nadrágfazon.

2. feladat

Írja a 34. ábrán látható nadrág elejeszerkesztési rajzra, a vonalakra és méretvonalakra a szakszerű megnevezésüket!

MUNKANYAG

40. ábra Alapvonalak megnevezése megoldás

3. feladat

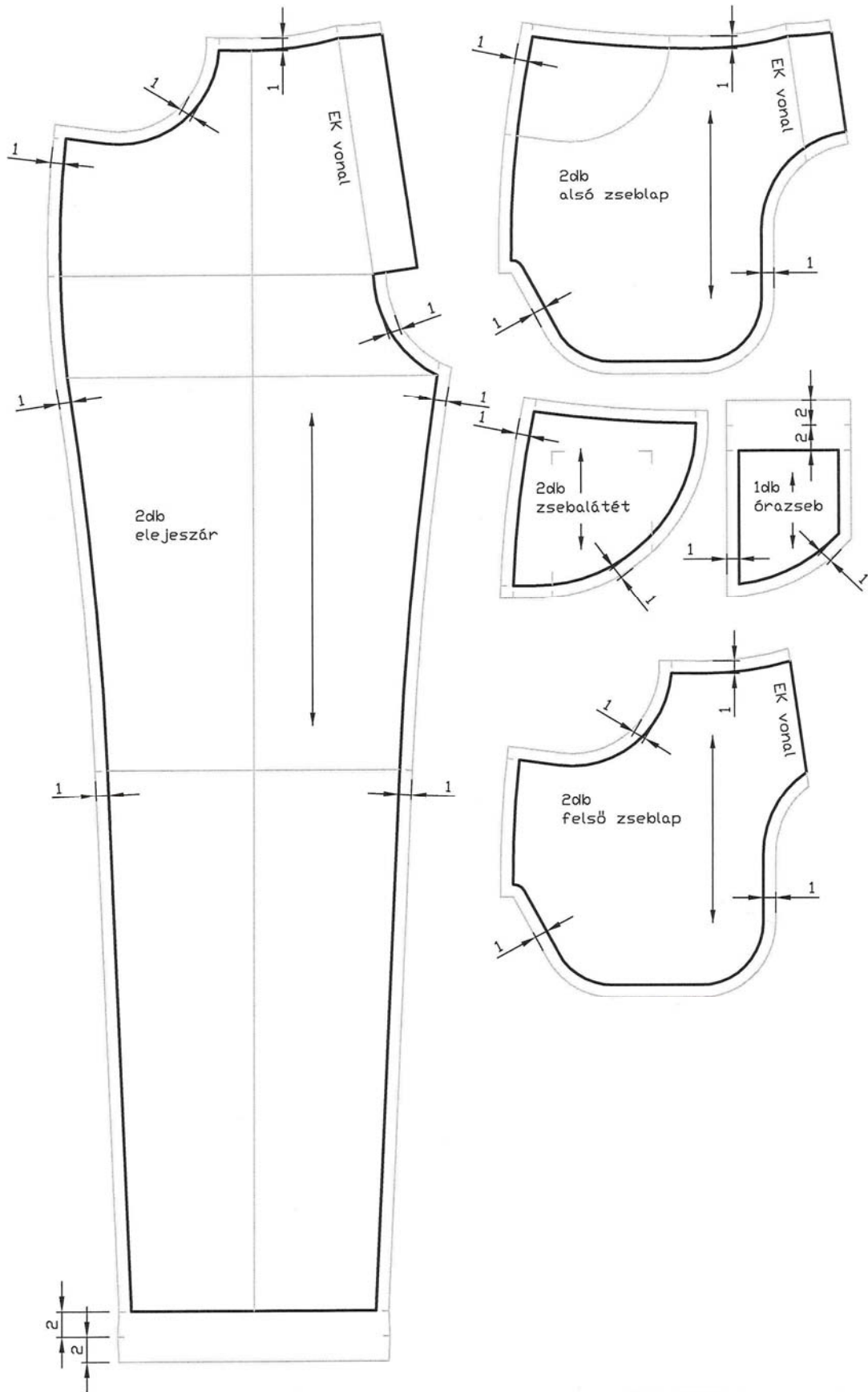
Lássa el az alábbi nadrág szabásmintákat a következő varrás és hajtásszélességekkel!

Varrásszélességek: mindenhol 1 cm

Hajtásszélességek:

- Alja felhajtása: 2x2cm
- Órázseb felső szélének hajtásszélessége: 2x2cm

MUNKANYELV

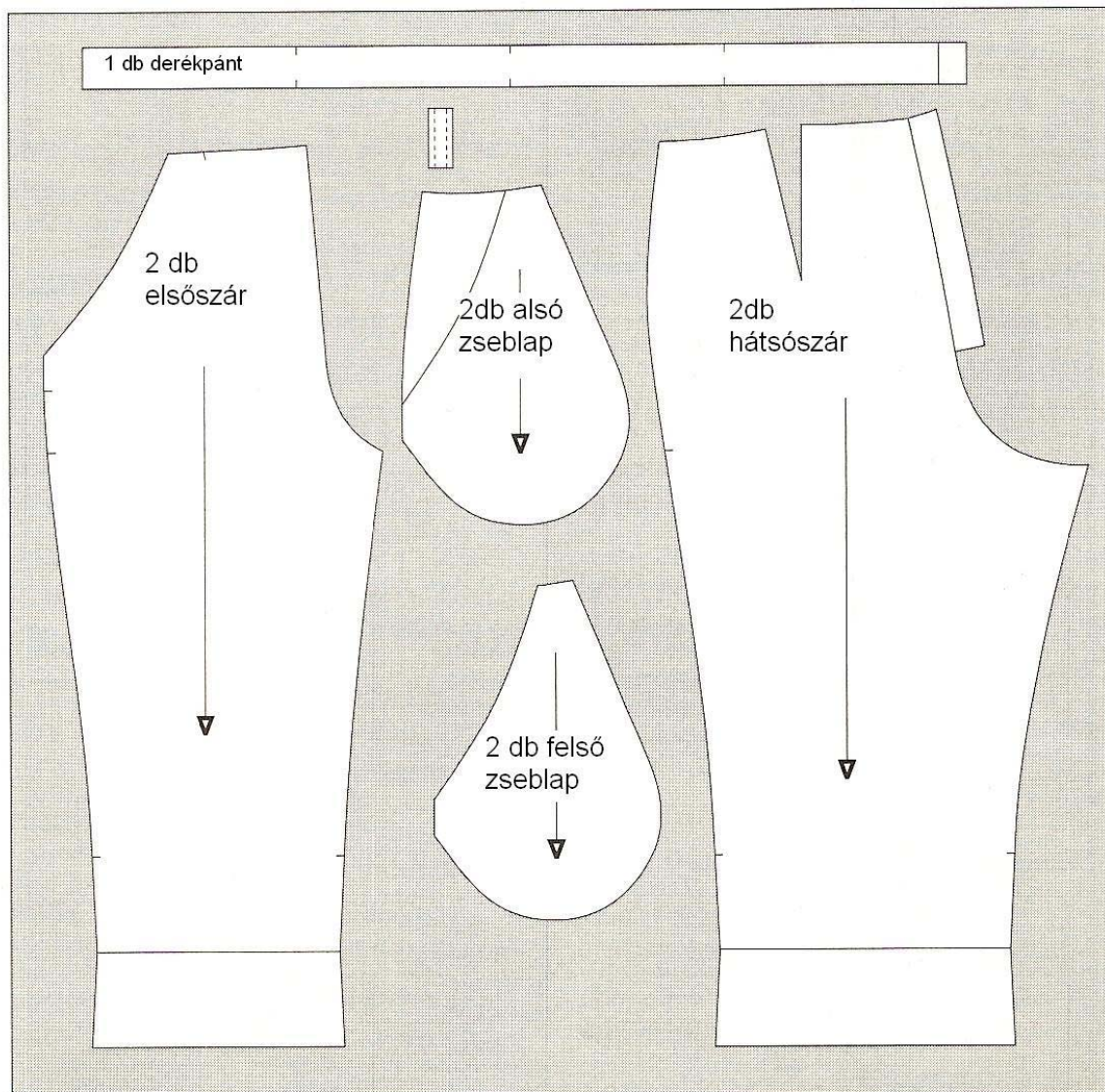

41. ábra Szabásminta készítés megoldása

4. feladat

Másolja ki a modellezési rajzból a halásznadrág szükséges alampintáit, a gyártmányrajz alapján!

Lássa el a szükséges jelölésekkel!

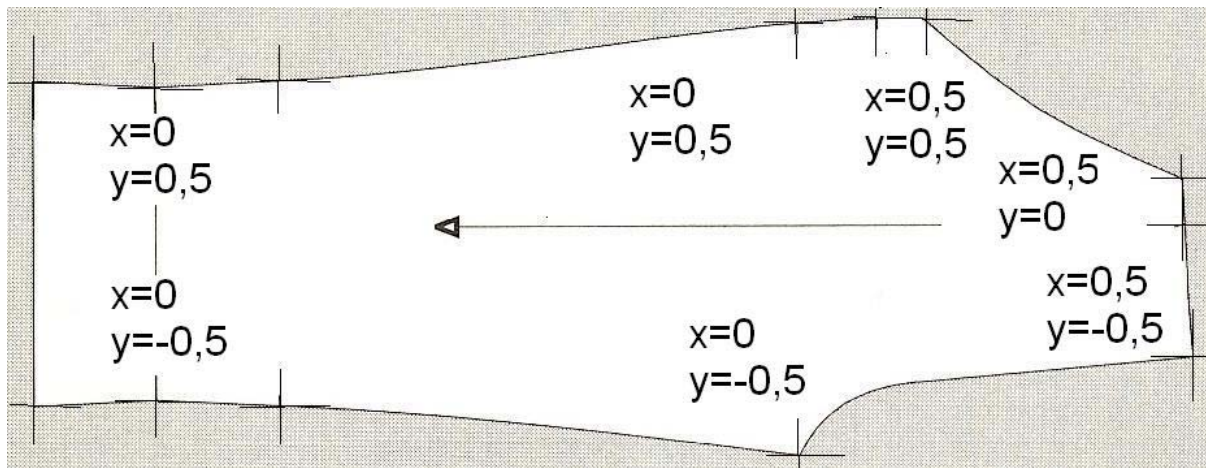
42. ábra Alampinta másolása a szükséges jelölésekkel

5. feladat

Szériázza le a 38. ábrán lévő 4. feladatban található halásznadrág eleje alampintáját a következő megrendelés alapján!

- Határozza meg a szériázandó pontokat és a koordináta tengelyeket!

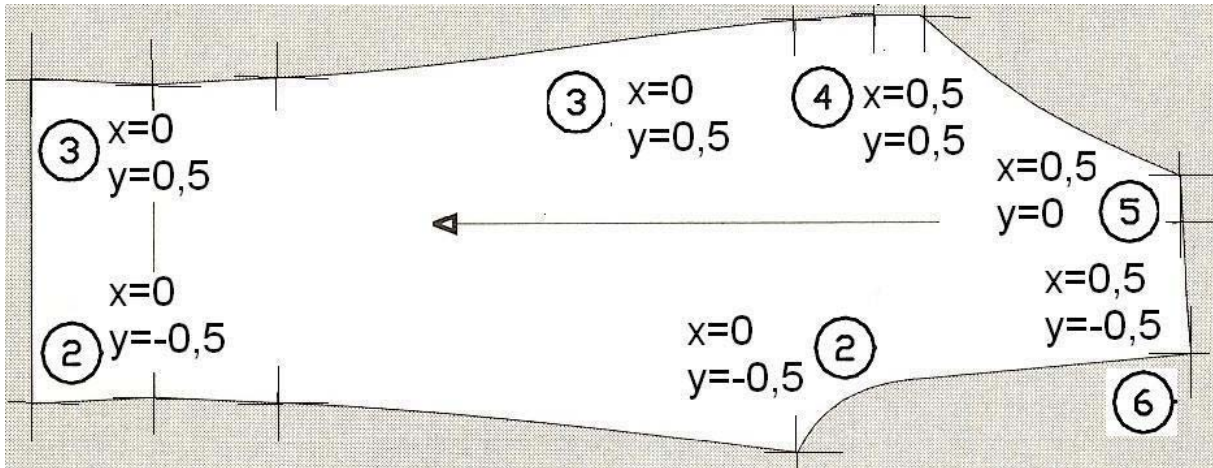
- Írja a pontok mellé az értékeket!
- Írja be az értékeket a 39. ábrán található szériatáblázatba!
- Határozza meg a szabálysámokat!
- A szabálysámokat írja a szériázandó pontok mellé!

43. ábra Szériázandó pontok és értékeinek meghatározása az alapmintán

Szabálysámok	38-40		40-42	
	X (cm)	Y (cm)	X (cm)	Y (cm)
1	0	0	0	0
2	0	-0,5	0	-0,5
3	0	0,5	0	0,5
4	0,5	0,5	0,5	0,5
5	0,5	0	0,5	0
6	0,5	-0,5	0,5	-0,5

44. ábra Szériatáblázat kitöltése

45. ábra Szabálysám pontokhoz rendelése

MUNKANYELV

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Ábrahámné Tóth Ágnes – Kun Andrásné NŐI RUHA szabás – SZAKRAJZ II. 1. Kiadás Magyar Divat Intézet Göttinger Kiadó Bp. 1999.

www.gerbertechnology.com

AJÁNLOTT IRODALOM

Rundschau nemzetközi női divat szabástechnikai újság, modellezés technika 1/97

Rundschau nemzetközi női divat szabástechnikai újság, modellezés technika 6/2000

A(z) 1299–06 modul 021–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 542 01 0010 54 02	Ruhaipari technikus
51 542 02 0000 00 00	Szabász

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

17 óra

MUNKANYELV

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató